

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 8. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXV.

V Celovec, 22. marca 1906.

Štev. 12.

Na shode!

„Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“

priredi

v nedeljo, dne 25. t. m.

sledede shode:

Mizica.

Črna.

Sele.

Spored: **Volilna reforma.**

Vse natančneje v posebnih vabilih.

Protestni shodi.

Shod v Vogrčah.

Takoj po maši se je vršil v nedeljo, dne 18. t. m., protestni shod v Vogrčah v gostilni p. d. pri Škofu. Sploh je znano, da je blaška občina ena izmed najzavednejših v pliberškem okraju, ali Vogrče so precej v strani od glavnih cest in kraj sam na sebi ni velik, ali vzlic temu se je nabralo toliko zborovalcev, da je bilo prostora premalo. Za predsednika zborovanju je bil izvoljen vrli kmet g. Miklavič, za zapisnikarja pa splošno spoštovani g. župnik Slatinšek. Kot govornik je nastopil tajnik političnega društva g. Ekar ter v nad eno uro trajajočem govoru pojasnjeval krivico, ki jo hoče vlada zadati koroškim Slovincem s svojo volilno reformo. Poslušalci so z vidnim zanimanjem sledili govoru in svoje odobravanje pokazali s splošnim pritrujenjem. Predlagana resolucija se je sprejela soglasno. Isti govornik je tudi pojasnil zločin, katerega name ravajo vsenemci in drugi taki sovražniki naše vere zoper temelj človeške družbe — katoliški zakon. Tudi proti temu napadu na obstoj našega naroda se je sklenil najodločnejši protest. Po skoraj dveurnem zborovanju je predsednik z zahvalo govorniku in udeležencem zaključil zborovanje.

Shod v Švabeku.

Po popoldanski službi božji se je vršil politični shod v Švabeku v Steharnikovi gostilni. Obširna dvorana se je prav hitro napolnila do zadnjega prostora in gotovo se ne motimo, ako trdimo, da je bilo do 200 udeležencev. Razun domačinov smo opazili tudi moše iz Doba in okolice. Za predsednika je bil izvoljen domači župan, g. Mihev, za zapisnikarja pa g. župnik Uranšek. Kot govornik je nastopil g. Ekar iz Celovca. V stvarnem, z nepobitnimi statističnimi podatki izprepletenu govoru, ki je trajal nad dve uri, je govornik očital krivice, ki se gode koroškim Slovincem povsod, kamor se le ozrejo. Dasiravno je govor trajal nenavadno dolgo, mu je ljudstvo vendar do zadnjega sledilo z napeto pozornostjo. Resolucija glede izpremembe volilnega reda za državni zbor se je sprejela soglasno. Isti govornik je tudi govoril o razdružitvi katoliško sklenjenega zakona, kakor jo nameravajo uvesti sovražniki verskega življenja med ljudstvom. Z vsem ogorčenjem se je protestiralo proti tej nakaní in se je tudi soglasno sprejela tozadevna resolucija. — V Švabeku že dolgo časa ni bilo političnega shoda, in shod v nedeljo je pokazal, kako rado prihaja naše ljudstvo na take shode in kako potrebno bi bilo od časa do časa poučiti naše ljudstvo o najvažnejših dogodkih javnega življenja. Torej le vun med ljudstvo: politični shodi so za nje prava šola.

Shod v Škocijanu.

Protestni shod katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, ki se je vršil dne 18. t. m., popoldne v gostilni pri Majarju v Škocijanu, je bil dokaz, da lučca prave narodne zavesti, katere plamen hoče včasih nekoliko pojematí, še ni ugasnila, temveč da še krepko gori. To je živo pričalo lepo število zavvednih kmetov in tudi nekaj narodnih mladeničev, ki so se zbrali na shodu. Žalibog smo morali pogrešati vrle Mokrijane, ki so se odzvali prvemu vabilu na shod, dne 11. t. m., ki se pa, kakor se je že naznanilo, ni mogel vršiti in so prišli imenovani zastoj. Pa za tokrat jih zato opraviči dobra volja, ki so jo prejšnjo nedeljo pokazali.

Izvoljen predsednik, g. Jož. Povoden, otvori zborovanje ter da besedo gosp. dr. Janko Brejcu, kateri nam v celo uro trajajočem, navdušenem in prepričajočem govoru najprej govori o važnosti

volitev. Kajti kakor bomo volili, take poslance bomo imeli, in kakoršne poslance imamo, takšnih postav nam je pričakovati. Ker pa mnogi svoje volilne pravice dostikrat ne upoštevajo in na dan volitve mogoče celo rajši doma ostanejo, namesto da bi volili od krščanske in slovenske stranke priporočenega poslanca, od tega pride, da se izvolijo slabi poslanci, to je taki, ki so zagrizeni nasprotniki slovenstva in krščanstva. Potemtakem se nam ni čuditi, da se mora danes že govoriti na avstrijskih tleh o žalostnem pojavu nekaterih takih državnih poslancev, ki so ravno zaradi malomarnosti katoliških volilcev prišli na krmilo in ki hočejo prav po novodobno katoliško združen zakon — razdružiti. Podal nam je govornik dalje sliko političnega stanja pred 40 leti in slededežega važnega prevratka v naši državi. A značilno je to, da so se Slovani pri tem popolnoma prezrili. Tako so dobili na Ogrskem vlado Ogrí v roke, na Avstrijskem pa Nemci. Znano pa je, da tvori avstrijsko državo dve tretjini Slovanov, in le ena tretjina Nemcev. Pri delitvi pravic pa je šlo narobe; Nemci so imeli dve tretjini pravic, Slovani pa eno, navadno pa še to ne pošteno. Ugibalo se je že dolgo, da to ne more iti več tako naprej. Vzrastla je misel za splošno in enako volilno pravico. Prišel je g. predavatelj s tem k jedru svojega govora ter na podlagi števil in primerjanj dokazal čez vse krivični vladni načrt volilne preosnove za Slovence na Koroškem, ki je nastal pod vplivom Lemiš-ovim in Dobernik-ovim. Sveta narodna dolžnost slovenskih in drugih državnih poslancev je, da nam pomagajo narediti enkrat konec štiridesetletnemu, samo skozi tri leta prekinjenemu hlapčevanju. Zakaj, če sedaj pademo, smo pokopani za vse večne čase, in če so pobite predstraže, kaj sledi temu? Preko naših grobov se bo zidal vsenemški most od severa do Trsta. Toda to se ne sme zgoditi. Mi bomo napeli vse sile, da pride v kot potisnjena pravica enkrat do besede.

Srditost radi nenopisnih krivic, glasno pritrujevanje in „živio“-klici pa so pričali, da je govornik govoril vsem iz srca v srca. Da bi še prišel večkrat v našo sredo!

Sprejela se je potem enoglasno resolucija v zmislu one, sprejete na shodu delavskega društva v Celovec. Ker se nihče ni več oglašil k besedi, je nato predsednik zaključil v vsakem oziru dobro uspelo zborovanje.

Podlistek.

Pismo iz jutrovega.

Juri Trunk.

I. Na jutrovo.

Dasi je svet povsod lep in ima vsak kraj svoje zanimive posebnosti, vleče vendar neka skrivna moč človeka videti kraje, kjer vzhaja solnce, popotovati na jutrovo. Tisočeri se vsako leto podajo na to pot. Namen njih potovanja je razun želje videti kraje in ljudstva na jutrovem seve tudi še drugi. Takih, ki bi popotovali samo za zabavo in razvedrilo, sicer ni malo, a vendar v primeri z drugimi ne pridejo v poštev, ker gola zabava brez višjega namena človeka ponižuje, in naj je tudi bogatin in velikaš. Tako popotovati se pravi krasti Bogu čas, a denar je sveta vladar in kdor ima nekaj pod palcem si lahko marsikaj privošči in malo vpraša, ali je prav ali ne. Takih ljudi popotovanje in vsi užitki tudi ne bodo zadovoljili in navadno letajo tudi od enega kraja v drugi, a njihov srce ostane prazno, ker je njihov početje brez višjega namena.

Največ ljudi vleče na jutrovo želja videti tam svete kraje, kjer je bival naš Gospod. Takih romarjev ni manjkalo nikoli. Dandanes potujejo navadno skupno, ker je tudi ceneje, a tudi posameznih ni malo, ker so razmere sedaj povsod take, da se ni bati posebnih neprilik.

Prav mnogo Evropejcev gre na jutrovo tudi radi kruha in zaslužka, ki je za mnoge precej

reven, za druge pa zopet dosti masten. Kakor mi je zatrjeval sopopotnik Dunajčan, je trgovina z Egiptom, kot z bogato deželo, navadno uspešna in ravno na tem parobrodu se je šopiril v prvem razredu nek gospod, ki je bil navaden dunajski črevljar, a je po kupčiji s črevlji postal — milijonar! Seve morajo ravno trgovci tudi vsekako precej riskirati, in ne manjka takih, ki so vsled raznih poverjenj itd. prišli ob vse.

Na jutrovo, posebno v Egipt, pa potuje tudi prav mnogo ljudi z namenom, da bi tam pod afrikanskim solncem in vedno vedrim nebom zadobili zgubljenost, ali utrdili oslABLJENO zdravje. Ta zadnji namen je privedel tudi mene do sklepa, zapustiti za nekaj časa ljubljeno svojo domovino in se podati v tuje kraje in med tuje ljudi!

Že stari Rimljani so namreč spoznali, da je egiptovsko podnebje posebno ugodno za zdravljenje bolezní na pljučah in sploh sopilih. Dandanes, ko se v kratkem času in prav ugodno in prijetno premeri dolga pot, gre na tisočero bolnikov v zimskih mesecih v Egipt, in kadar le ni prepozno, najde večina tudi zaželjeno zdravje, ali vsaj precejšnjo olajšavo. O tem spregovorim še pozneje.

Ker sem se vsled nujnega nasvetovanja zdravnikovega precej hitro odločil za pot na jutrovo, sem nastopil popotovanje ne ravno s prijetnimi čutili in s precej potrtem srcem. Skrivno me je sicer marsikdo zavidal, češ, videl boš toliko novega, čudovitega, užival boš dobroto toplega afrikanskega solnca, dočim bomo se mi morali še dolgo časa zavijati v plaščé itd. A mene je vse to prav malo zanimalo, pač pa me je od

dne do dne bolj stiskala misel in skrb, kako bo izpadlo popotovanje, kako se ti bo godilo in ali boš zadobil res to, kar si greš iskat in za kar boš moral toliko žrtvovati, namreč — zdravje. Ah, kako ljubo bi mi bilo, ko bi se bil našel tovariš, ki bi bil potoval z menoj. Upal sem celo nekoliko, da se odloči mogoče za isto pot preč. gosp. stolni prošt Lambert Einspieler, ker je nekoliko časa že bolehal, a v nedeljo 4. svečana prej, ko sem se odločil odpotovati v sredo 7. svečana, pride poročilo: Lambert Einspieler je večeraj nenadoma — umrl! Umrl je tudi moj up in tako sem se podal zaupajoč v božjo pomoč sam — na jutrovo!

Pravi zimski dan je bil, ko sem se poslavljaj od svojih. Na Koroškem in Kranjskem je precej snežilo, na Krasu je bila huda burja in v Trstu občutljiv mraz. V četrtek, dne 8. svečana, ob enajstih smo se vkrcali na lojdivo parnik „Semiramis“. Ravno je izbruhnil štrajk kurjačev, ki so zvečer prej napravili po mestu mirno demonstracijo. Mnogi so mislili, da parnik sploh ne bo mogel odriniti, a društvo si je preskrbelo kurjače od mornarice in tako je bilo le nekaj zamude in nobenih drugih neprilik.

Popotnikov je bilo tokrat precej veliko, ker je ravno s tem parnikom odpotovala neka večja nemška družba, ki si je šla ogledat čudese egiptovske dežele. V prvem razredu je bilo največ takih, katere sem označil zgoraj najprej, ki potujejo namreč le za kratek čas in si hočejo nekoliko skrajšati zimo. Zato pa imajo s seboj vse mogoče reči, tako da je bilo prtijage cel kup in me je obšla, ko zagledam ta kup, misel, kam se

Shod na Velikem Strmeu.

V nedeljo, dne 18. t. m., se je vršil pri nas protestni shod zoper volilno reformo. Veliko ljudstva se je zbralo po maši v gostilni pri Mežnarju, kajti splošno zanimanje za vsem koroškim Slovincem važno stvar jih je vlekle poslušati stvarni in v prav narodnem duhu ustvarjeni govor. Začetkom se je vršila volitev predsednika in zapisnikarja. Predsednikom je bil voljen č. g. provizor Lavrine in zapisnikarjem g. Jak. Spitzer. Po pozdravu gosp. predsednika je govornik gosp. Vošpernik prav temeljito razlagal stališče koroških Slovincem nasproti pravicam drugih narodov. Posebno glede sedanje predlagane volilne reforme. Povsod so se razdelili volilni okraji, po reku barona Gautscha, namreč da se zabrani narodni prepri, samo za nas koroške Slovence so našli tako razdelitev, da smo gotovi pogina. Proti tej razdelitvi je odločno nasprotovati. Zborovalci so se z vso vsebino strinjali s svojimi zdravimi mislimi in tako predlagano resolucijo enoglasno sprejeli.

Ustanovni shod slovenskega delavskega društva v Podsinjivasi.

18. marec, svetla zvezda na nebu zgodovine slovenskega Roža. Novo društvo je vstalo! Vstalo je na pomembnih tleh, ki bodo križišče prihodnje železnice. In ako smemo soditi po prvem nastopu društva, bo pač društvo živelo in cvetelo, kakor vse cveti v rožnati dolini. 68 trdnih, krepkih, slovenskih Rožanov se je zapisalo prvi dan v društvo. Kdo bi ne zaukal? Kdo bi ne zapel? Društvo se imenuje: Krščansko-socialno pevsko in delavsko društvo! Pečena piščeta sicer nobenemu še v grlo niso priletela, a temu društvu so pa — in sicer v obliki polno donečih in žvrgolečih glasov. Bas je tak, da se je bati za sobo, tenorji so pa sploh v Rožu doma. In to so si fantje sami, iz lastnih moči ustvarili. Kdor obupa nad Koroško, naj gre v Podsinjovos in vrne se ozdravljen.

Shod je bil otvoril sklicatelj Tomaž Lepuš. Za predsednika je bil izvoljen g. provizor Janko Arnuš. Ta mož si sam prav lahko privoščiti tri nasprotnike kar za kosilo. Treh faktorjev se je treba pri njem ustrašiti. Njegovega glasu, njegovih rok in njegovega psa. Bog ga živi! Kot prvi govornik nastopi g. dr. Lambert Ehrlich, kapelan iz Celovca. Pozivlje navzoče k pristopu k društvu in govori o volilni reformi. Za Koroško ne pomeni boj za volilno pravico kaj vsakdanjega, ampak boj za obstanek. Nimamo si izvoliti več med mirom in bojem. In kdo bi vpil: mir! mir! ko je vse v plamenu! Kdo hoče mir imeti, ko sovražnik nastavlja že lestve na naše hiše, ako že leze skozi okna, ako nam izpodkopava voglje in zunanje zidove hiše? Kaj drugega je Velikovec, kaj drugega Rožek, gorata Zilska in slikovita Kanalska dolina? Ali niso to vogli, zunanji zidovi koroške slovenske hiše? Narode so hoteli pomiriti, pri nas jih pa razhujskajo. Celotnega ozemlja ne razkosajo, pri nas so nas razdejali v drobtine in cunjel! Po Štajarski so vlekli magnet, da so vsakega Nemca za lase privlekli na dan, nas pa umetno silijo med protestante, med starodvorske konkubinate in med

bo vse to spravilo. Ali ladjin trebuh je večji, kakor si človek moreš misliti, in vse se je spravilo in še je ostalo kraja dosti. Popotniki se na parobrodu hitro spoznajo in se čutijo kot ena družina. Vendar to ne izključuje, da se nekateri še posebno sprijaznijo. Tudi jaz sem bil hitro v družbi dveh slovanskih bratov, nekega poljskega veleposestnika in češkega uradnika. Hitro smo kramljali, kolikor je šlo, v svoji materinščini in se ves čas prav dobro razumeli. Tudi neki Slovenec je bil v drugem razredu, a slovenskega glasu ni dal od sebe, dasi je bral slovenski časnik. Najbolj sprijaznil sem se pa z nekim Dunajčanom-trgovcem, ki je bil ves čas pri meni in mi je pomagal, kakor je le mogel. Pridružil se je nama tudi od nemške družbe mlad državni uradnik iz Langensalza, ki je videl prvič katoliškega duhovnika, a se ga, dasi je bil luteranec, ni izogibal, kakor navadno storijo — katoličani. Pri obedu smo se zabavali tudi prav izvrstno z nekim nemškim majorjem, ki je prepotoval že celi svet, a je bil pravi čudak, — in kot peti je bil fino izobražen — žid (seve agent) iz Nizozemskega! Drugi popotniki so bili večinoma služabniki plemenitašev iz prvega razreda — in so tvorili svoj krog, med njimi je bil služabnik-zamorec princa Liechtensteina, in vsak, ki še ni videl Kamovega črnega sinu, si ga je ogle dal. Bil je prav izobražen in je govoril več jezikov, prav gladko tudi nemški. Bili smo od vseh vetrov in vseh narodov — a prav dobro je šlo, dokler namreč nas ni napadla nadloga, katero spozna skoraj vsak, ki se dalj časa poda na morje, in ki ji pravijo — morska bolezen! (Dalje sledi.)

germanske zelote! Dosti mirù! Naj bo boj! Z nami hoče biti, ščititi nas Bog, Bog in Rožani, Rožani in Bog.

Kot drugi govornik nastopi g. Janko Arnuš. Moral se priti res on sam, da je Rožanom razlagal, kakšna godlja je to: ločitev zakona. Stvar je namreč takšna. Pošten, veren Slovenec dolgo ne razume, kaj je prav za prav to. On te bo gledal in sodil, tebi se je zmešalo. G. Arnuš pa jo je pogodil. Da bi namreč mož ženi ženo samo na kvatre, potem pa rekel „in nomine patre“, jim ni bilo prav. Da bi Judje smuknili v krščanske družine in nazadnje pse zapirali v tabernaklje, to jim je bilo preveč. Da bi po dvajsetih zakonskih letih mož klofotal svojo „ta staro“ in si mlajšo poiskal, to se jim je zdelo že nad vse špansko. Večkrat je bil cel polom med govornom. Ako hočete kako zamotano stvar prav po domače povedati in ne znate, spomnite se g. provizorja Arnuša Podljubeljem. Obča veselost! Mile pesmi in splošno odobravanje resolucije so zaključili shod.

* * *

Shoda v Mižici in Črni se vršita prihodnjo nedeljo, dne 25. t. m. V Dobrlivasi je bil shod nemogoč, ker ni pripravnega prostora, slovenski „Narodni dom“ pa ne dobi koncesije za gostilno.

Volilna reforma v državnem zboru.

Izmed nadaljnih govornikov omenjamo našega „dobrega prijatelja“, ki je skoval načrt za razdelitev volilnih okrajev na Koroškem, dr. Lemiša, ki je bil dosedaj v prvi vrsti hud protivnik nemškem in slovenskim „klerikalcem“ na Koroškem. Nemški „klerikalci“ so enkrat izdali svoj rod, ker niso glasovali za nemškega liberalnega kandidata. A dr. Lemiš je dober kristjan in kot tak rad odpusti nemškim konservativcem, ako v bodoče volijo njega ali enega njegovih somišljenikov. Vladni načrt volilne reforme mu že zato ne ugaja, ker Nemci v Avstriji ne dobe vsaj dveh tretjin mandatov. Tudi kot naprednjak ni zadovoljen z načrtom. Straši ga mogoče slovansko-klerikalna večina v zbornici. Nazadnjaki so pa po njegovem mnenju Mladočehi, nazadnjaki so socialni demokrati. Kamor obrne oko, tam se mu mrači nebo. Res je hudo, če človek ne razloči barv. Dr. Lemiš obžaluje, da Judje ne dobe posebne kurije ter se pomešajo med Nemce, Čehe in Poljake. Tudi dober Avstrijec je dr. Lemiš. Zatajil, oziroma obsodil je svoje politične prednike, ki so se desetletja vprezali v mažarski voz. Ta voz se je zvrnil. Da ga spravijo na tiri, je baron Gautsch predložil volilno reformo. Z enim udarcem hoče, kakor trdi dr. Lemiš, baron Gautsch pobiti dve muhi — pardon dva nasprotnika: Mažarsko koalicijo in nemški srednji stan v Avstriji. Baron Gautsch je torej novodobni Herkul. Samo prenagel je baron Gautsch. Kar čez noč je napravil fotografijo Avstrije, zato je slaba. Tudi dr. Lemiš pripozna, da je slab sedanji parlament, in da je nemška ustavoverna stranka ustrelila velikega kozla, ko je v državni zakon leta 1867 vtihotapila slavnoznani § 14. Torej tudi dr. Lemiš je mnenja: Der König absolut, wenn er meinen Willen tut! Sicer pa bi se tudi dr. Lemiš sprijaznil z volilno reformo, ko bi povsem ugajala Nemcem. Toda vlada je izročila Nemce Slovanom in socialnim demokratom. Zato bode bodoči parlament še slabši, še klavnejši od sedanjega. Naravnost posmehljiva, zaničljiva, da ne rečem smešna pa je trditev dr. Lemiša, da Slovani Nemcem vse vzemo. Za božjo voljo, dr. Lemiš je rojen in živi na Koroškem! Dobra tretjina prebivalstva je še vedno slovenska, in dobi od 10 mandatov morda enega. In še to je dr. Lemišu preveč. Priznal pa je sam, da je vlada skoraj vso volilno geometrijo na Koroškem napravila po načrtu njegove stranke. In če dr. Lemiš trdi javno, da koroški Slovenci raje volijo nemškega poslanca, zakaj pa razkosajo koroške Slovence kar v osem volilnih okrajev? Dr. Lemiš tudi odločno zanikuje, da hočejo on in tovariši ponemčiti slovenski narod na Koroškem. Le iz usmiljenja in milosti ti mogočni nemški gospodje vsiljujejo koroškim Slovincem nemške ljudske šole, nemško kulturo. Mi pa pravimo: Bog nas varuj takih prijateljev! Da, to nemško usmiljenje — milo rečeno hinavsko — le potrди dr. Lemiš sam, ko v isti sapi zatrjuje, da gine leto za letom slovanski rod na Koroškem. Črez slovenske grobove naj se razlije nemško morje in na slovenskih gorah naj sloni nemški most od Severnega morja do Adrije. Ipsissima verba dr. Lemiša. A tu ugleda pred seboj dva italijanska poslanca iz Trsta. Za trenotek je v zadregi, kajti Italijane še vedno štejejo Nemci med „kulturne“ narode, in dalje jim morda Italijani

še vedno v zbornici priskočijo na pomoč proti Slovanom. Zato jih dr. Lemiš lepo pouči: Lasajte se s Slovenci in Hrvti, toda gorje vam, če silite na nemško posest. In nemška posest je vsa Avstrija, le južni košček Tirolske bi Nemci za sedaj še pustili Italijanom. Na Galicijo in Dalmacijo je dr. Lemiš pozabil v „ognju boja“. Pripomnim še, da se dr. Lemiš strinja s splošno, ne pa z enako volilno pravico. Tudi je dal razumeti, da bi ga hudo ujezilo, ko bi član nemške ljudske stranke sedel poleg barona Gautscha na ministrskem sedežu. Vprašanje je le, ali bi v resnem in ugodnem trenutku dr. pl. Derschatta prosil dovoljenja dr. Lemiša. Sicer pa se nočemo vtikati v tuje prepire.

Nadalje se je oglašil tudi ministrski predsednik, baron Gautsch, ki je odgovarjal raznim dosedanjim govornikom, v prvi vrsti Grabmayerju, ki je očital vladi, da z volilno reformo pospešuje demagoge (ljudske hujskače). To se očita uradniški vladi! Po moji sodbi pa je najboljši sredstvo proti demagogom višja izobrazba, rastoče blagostanje in politična vzgoja širokih slojev prebivalstva. (Pritrjevanje.) In ravno volilna reforma bode povpešila politično vzgojo ter zmanjšala vpliv političnih kričačev. Imenoval me je tudi patrona socialne demokracije. V isti sapi pa mi je očital, da nisem prinesel enake volilne pravice, ker bodo izključeni vojaki in ženske. To se pač ne ujema. Dr. Grabmayer zagovarja splošno, direktno in tajno volilno pravico, le z enako se ne more sprijazniti. Ni pa povedal, kako si misli to neenako volilno pravico. H koncu je dr. Grabmayer položil mrliški list v zibelko vladnega načrta. Jaz pa geovniku želim dolgo življenje, tako dolgo, da doživi volilno reformo, kakor si jo on misli in želi.

Zastopnik konservativnega veleposestva, grof Sylva-Tarouka, prizna splošno volilno pravico, toda na podlagi strokovne, združne organizacije. Ta misel je stara že več desetletij. Pomisliti pa moremo, da še niso organizovani vsi stanovi. Življenje, tudi gospodarsko, se izpreminja in nastajajo nove oblike in organizacije, ki si nasprotujejo. Zato je nemogoče tem organizacijam izročiti zastopnike v zakonodajstvu. To vprašanje ni rešljivo. Zastopani bi morali biti advokatje, notarji, zdravniki, državni, deželni in zasebni uradniki, učitelji, profesorji, srednja in nižja duhovščina itd. Kdo pa naj bi določil število mandatov, da bi bili vsi ti stanovi zadovoljni? Na očitjanje, da je vlada hotela z volilno reformo ustreči edino ali v prvi vrsti socialnim demokratom, odgovarjam: Vlada nima nobenih zvez s socialnimi demokrati.

Grof Dziedrzycki (poljski poslanec) je proti volilni reformi, ker načrt ne prizna povsem enake volilne pravice in daje Nemcem prednost. Vlada se je morala ozirati na obstoječe zgodovinske razmere. Vlada torej ne prezira, ne ponižuje slovanskih narodov, ako jim pomnoži število poslancev. Sicer pa more odsek še predrugačiti okraje in pomnožiti število mandatov. Trdi se tudi, da bode volilna reforma škodila naši vnani politiki, da bodoča zbornica ne bode prijazna sedanji trodržavni zvezi. Ta politika pa ima tako globoke korenine v želji in potrebi miru vseh avstrijskih narodov in je tako zvezana s koristmi vseh treh držav (Nemčije, Italije in Avstrije), da ji ne more škoditi prememba parlamentarnih razmer. Danes še nihče ne ve, na kateri strani bode prihodnja večina, katere stranke se bodo zedinile v večino. Nobena stranka sama pa ne dobi večine, ki bi bila nevarna trodržavni zvezi.

Kdo prevzame odgovornost, ako ne obvelja volilna reforma? Oglejte si razmere v Avstriji in okoli nje! Tudi vlada se zaveda odgovornosti. Zato hoče vlada pospeševati vse kompromise med strankami in pride sama z nasveti. Posredovala bode med strankami, da omogoči volilno reformo. Splošna volilna pravica bode tudi v Avstriji vzbudila več zanimanja in ljubezni do države v srcih onih milijonov, ki so sedaj stali nevoljni na strani brez volilne pravice.

Koroške novice.

Logavas. (Darovi za novi oltar.) Za oltar so po zadnjem izkazu zopet darovali: Tom. Fille 20 K, Mar. Wurzer 40, Ana Košir (Kovačeva) 10, Mat. Kakek-Višter 100, Treza Čuden 20, K. M. Kr. iz Št. Ilja 10, slov. posojilnica v Škofičah 50, Ana Košir (Kovačinja) 40 K. Vsa svota zbranih darov: 1740 K je vložena v škofiški posojilnici. Bog povrni vsem dobrotnikom!

Cerkveno predstojništvo v Logavasi.

Logavas. (Novi glavni oltar.) Cerkveno predstojništvo v Logavasi je naročilo novi oltar pri g. Jož. Obleterju na Tirolskem. Oltar bo v gotičnem slogu izdelan, ima 60 stopičev, je ves iz dobovega lesa izrezljan, okraski pa pozlačeni.

Srednja podoba ali kip je rožnovenske matere božje, stranska sv. Štefan in sv. Jurij. Oltar stane na Tirolskem 2000 kron, vožnja in sestavljen posebej. Ob enem je naročilo cerkveno predstojništvo tudi novo obhajilno mizo, izdelano v gotičnem slogu, in izrezljano ter deloma pozlačeno gotično cerkveno klop, ki bo stala ob stranskem oltarju. Klop stane 215 kron, obhajilna miza 190 kron. Vsa ta dela bodo do koncem septembra letošnjega leta dogotovljena in oltar na rožnovensko nedeljo posvečen.

Dobrlavas. (Slava in čast staremu slugi!) Naš prošnjiški cerkovnik p. d. Spierlerjev Hanzej, pri vč. duhovščini in ljudstvu dobro znan, opravlja svojo službo kot cerkovnik že čez 50 let. Ali bi ne bilo hvaležno, temu za toliko dolgoletno službo pripomagati do častne svetinje? Ker jo dobi dandanes vsak sluga, kateri čez 40 let pri enem gospodarju služi.

Kazaze. Svoječasno se je poročalo, da je po odbiti prošnji za stalnega učitelja c. k. okrajni šolski svet v Velikovcu obljubil, da se bo razpisalo mesto učitelja, a vendar po njem ni ne duha ne sluha. Pa tej ljubeznivosti še ni konca. Slavna šolska oblast hoče nam dati celo dva učitelja, ako bodo še eno nadstropje zidali, če pa ne, naj so lepo tihi in zadovoljni s sedanjo ureditvijo šole, saj je za koroške Slovence vsaka še tako slaba šola dovolj dobra. Ta pa je res lepa. Enega učitelja za nas ni, a dva bi lahko dobili. Ljudstvo le plačuj in — molči, ker to ni gospodi po volji, kakor pravijo nekateri možaki, da bi se potegnili za svoje pravice, zato vse pustimo! Zaslupljeno ljudstvo, kdaj pa boš sprevidelo, kje so tvoji pravi prijatelji. — Predpustno nedeljo so prišli zajci ogledat si k šoli spadajoča mlada sadna drevesca; da so se jim zelo dopadla, je bilo iz tega videti, ker so precej oglodana. Šele zdaj je prišlo na misel našim šolskim očetom, da bi bilo dobro obvezati drevesca s slamo. Škoda pa uči.

Sv. Križ nad Spodnjim Dravogradom. (Cerkveno opravilo dne 25. marca) se na slavni božji poti začne ob 9. uri. Darovale se bodejo ta dan tri sv. maše. Spovedovalo se bode tudi že v soboto zvečer.

Vseučiliška vest. Na dunajskem vseučilišču se je zaključil zimski tečaj 17. t. m. Slovenskih koroških vseučilišnikov bilo je vpisanih v tem tečaju 13; in sicer 3 medicinci, 5 juristov, in 5 filozofov, med temi tudi ena gospodična iz Rožne doline.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dne 7. marca 1906 svojo 169. vodstveno sejo v družbinih prostorih „Narodnega doma“. Začetek ob 3. uri popoldne. Navzoči: Tomo Zupan, prvemestnik; dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški; Aleksander Hudovernik, blagajnik; dr. Iv. Svetina, Ivan Šubić in Anton Žlogar, tajnik. Izmed nadzornštva je bil navzoč Oroslav Doleneč. Svojo odsotnost so opravičili Anton Porekar, Luka Svetec in dr. Pavel Turner. — Prvomestnik Tomo Zupan otvori sejo ob 3. uri ter poroča, da je izstopila iz družbine službe ena učna moč, kar se je vzelo na znanje. Šolskemu vodstvu na Ojstrici pri Spodnjem Dravogradu se je sklenilo poslati večjo zbirko učnih in zabavnih knjižic. Ob enem se je sklenilo, da se preskrbi na pripravnejšem papirju narodni kolek, ki bode tudi klejen vstrajneje. Tem potom se ustrezne raznim pritožbam in željam. Potem, ko so se rešile nekatere osebne zadeve in se je poročalo posebno še o koroških in tržaških razmerah, je zaključil prvemestnik ob 6. uri popoldne sejo.

Društveno gibanje.

Slovensko pevsko in izobraževalno društvo „Slavček“ priredi v nedeljo, dne 25. t. m., popoldne ob 4. uri javen shod v gostilni pri Krištofu v Škofljah. Spored: Igra: „Sv. Neža“; zapisovanje udov, govori, petje. Vstopnina 20 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Odprto pismo slovenskega kateheta „nemškim možem“ in slovenskim staršem.

Črtice iz šolske debate so me zanimalo, samo da bi jo rad bil bral v celoti. Obtožim se javno, da sem izmed onih, kateri delajo pregla-vico nemški gospodi, posebno poslancu Wieserju in, kakor se vidi iz zadnje debate, že tudi najvišjemu nadzorniku šol koroških. Čutim se poklicanega kot katehet, da se oglasim. Povem pa, da se mi kateheti niti ne sramujemo niti ne bojimo pripoznati, da nočemo — ubogati. Popolnoma nepotrebno je zagovarjati slovenske katehete, ki se ne podajo nemški komandi. Razjasniti pa vendar moram, da smo mi in oni, ki se na nas hudujejo, otroci različnega duha. Naši nasprotniki postajajo čedalje bolj jasni. Ne

škodovalo bi, če bi kar naravnost rekli: Mi smo vladajoča stranka, mi hočemo s šolami ponemčiti Slovence na Koroškem in ne trpimo slovenskega jezika v šoli, učiteljem zaukazujemo nemški in prepovedujemo slovenski pouk, samo kateheti nam kvarijo nemški značaj šole; ali nimamo moči, oblasti, katehete prisiliti k pokorščini, da bodo delali, kar mi hočemo, da bi šlo vse po naši volji? Ali si moramo pustiti lepi, stari, že na pol izpolnjeni načrt naš pokaziti po sovražnih črnih ???! Kateheti so kakor učitelji pod šolsko postavo in postava — smo mi!

Gospod Palla upa najti naklonjene volje pri knezoškojskem ordinarijatu. Pa mislim, da se moti. Preč. škofijski urad se ne bo hotel njemu na limanice vnesti in katehetov, svojih služabnikov cerkve, potlačiti pod jarem vlade (ali pravzaprav vladajoče stranke, ki niti avstrijska ni), tako gotovo ne, kakor gotovo ne sme in ne more cerkev pod jarem posvetne oblasti zlesti. To bi bil zloglasni cezaropapizem — zlo, kakoršno je na Ruskem, kjer je car papež in cerkev nima prostosti, ampak je sužnja v jarmu vladarja in vladajočih mogočnejev, kar je pogin cerkve. Mi Slovenci imamo posebno vzrok Boga hvaliti, da je razun posvetne oblasti še druga, cerkvena, pa tudi dovolj vzroka, boriti se za prostost cerkve.

Mi katehetje se nikakor ne identificiramo s šolsko oblastjo in sedanjo šolo.

Nad tako izpovedjo se morda zgražate in kujete strašno obtožbo iz nje zoper nas, toda nam ni za opravičenje vam nasproti, temveč le za pojasnilo. Mi poznamo nemškonacionalne želje prav dobro, tudi vemo, da imate oblast, moč zoper nas, ali vi — ne poznate nas ali nočete poznati naše neodvisnosti, prostosti (liberalci, t. j. prijatelji svobode, ne poznajo svobode!). Razlika med vami in nami je velika, prepad globok in širok, čez katerega ni mostu (le spomnite se, kaj pišejo učiteljski listi!): Stati se da le na tej ali oni strani in streljati sem ali tja. Vi častite malika, kot liberalci absolutno državno oblast, kakor da nad njo ni višje, kot nacionalci Bismarka ali celo Wotana, mi molimo edinega Boga in Njemu samemu hočemo služiti kot služabniki cerkve božje. Ali razumete to? Zato pa imate potem za nas samo sovraštvo in pest — namesto pameti in pravice.

Nam ni za postavo, saj državna postava je na naši strani in prepoveduje koga siliti, da bi se moral učiti tujega jezika, prepoveduje v šoli posili učiti v tujem jeziku. Učitelji se pač morajo vam ukloniti, mi pa ne. Starši se po postavi morejo upreti taki sili in morejo reči: Mi hočemo, da se naši otroci uče v šoli v našem jeziku, mi hočemo, da se naši otroci uče slovensko. Ali za voljo staršev se ne brigate. Kadar je na vaši strani, vam pride prav, sicer pa velja vaša, saj se je že prepovedalo katehetu, da ne sme slovensko učiti, tudi če bi starši to želeli. Ali tu ste zadeli na odločen upor, proti kateremu ne morete čisto nič. Mi se vam ne uklonemo, kakor se vam uklanjajo starši vam v vzgojo izročnih otrok.

Kam bi pa tudi prišli mi duhovniki, katoličani, ako bi vas smatrali za svoje gospode? Kaj bi bilo z našo vero, pravostjo, n. pr. zakonom? Ali verujete v Boga? Ali pripoznate katoliško cerkev, njene pravice, božje zapovedi vse, zapovedi cerkve, zakramente vse? Po vašem bi morali mi biti hinavci. Malim v šoli in „ljudstvu“ v cerkvi bi morali govoriti tako, gospodi, v gostilni pa drugače, češ: Saj se razumemo, „ljudstvo“ mora imeti vero, mi imamo pa — oliko — —! In kako daleč bi nas vi tirali? Če sosed seka v mojem gozdu in jaz molčim, bo čedalje bolj predrzno prodiral čez mejo v moje posestvo. „Edendo crescit appetitus“ — „z jedjo narašča tek“. — Vi se ne daste tako hitro nasititi. In ravno zato, ker imamo vpogled v vaše načrte, se ne damo njeti v vaše mreže. Vas pa je sram povedati, kaj bi vse radi od nas, ako bi mi vas — ubogali.

Dopisi.

Kazaze. Na pustno nedeljo, dne 25. svečana, po popoldanski službi božji so priredile družbenice veseloigro: „Jeza nad petelinom“ v šolski sobi, ki je privabila nepričakovano veliko ljudstva, tako da je bilo vse natlačeno polno. Kako je igra vsem dopadla, spričuje to, da so se slišali glasovi, naj bi zopet kaj takega priredili. Hvala vsem igralkam za njih trud, saj je tudi vsaka svojo ulogo izborna igrala. Ali bi ne bilo mogoče, da bi tudi fantje kaj takega uprizorili in s tem pokazali, da držijo na svojo čast? Tu bi imeli lepo priliko. Žalibog, da se med možko mladino kaže malo zanimanja za samoizobrazbo, ampak se šopiri razuzdanost, ki zamori v mladih, dovtetnih srcih čut na kaj višjega. Ali se pa

more pričakovati od takšne mladine, da bode svoji slovenski domovini v ponos? Vsakega pravega mladinskega mora do dna srca zaboleti, ako vidi, da se bolj in bolj odtuja slovenskemu jeziku in naravno polagoma tudi veri. Kdo nam reši mladino, naše upanje v boljše prihodnost? To bi zamogla le versko-narodna šola! A če bo še nekaj let tako naprej šlo, kmalu ne bo na kmetih nikake moške mladine, samo nekaj dušnih ali telesnih pohabljenec; pa ni čuda, kje se navzeti stanovskega ponosa? Koliko je staršev, ki silijo svoje otroke v mesto, da bi se kaj učili, češ, da so za nekaj drugega rojeni, če znajo malo nemških besed, katerih niti ne razumejo, to smatrajo kot največjo srečo za svoje otroke. Kmet, skrbi za svojo deco s tem, da dobi pouk v materinem jeziku in na tej podlagi se bo mogla sama pozneje izobraževati, sicer se lahko zgodi, da naše ponemčevalnice nam vzgojijo mladino, ki ne bo razumela Mohorjevih knjig in vsakdo sprevidi, kaj to pomeni za nas koroške Slovence.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah priredi svoj

letni občni zbor

dne 25. marca 1906, ob 12. uri popoldne, v posojilnični pisarni s sledečim vspeodom:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice za leto 1905.
2. Potrditev letnega računa za l. 1905. in razdelitev čistega dobička.
3. Razni nasveti.

Ako bi ne bilo zadosti zadružnikov navzočih, se sklicuje po § 35. pravil na ravno tisti dan v posojilnični pisarni ob 1. uri popoldne drugi občni zbor, v katerem se bo sklepalo brez ozira na številno zastopanih deležev.

K obilni udeležbi vabi **načelstvo.**

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Sinčivasi, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj

letni občni zbor

dne 28. sušca 1906, ob 10. uri dopoldne, v uradni sobi hranilniški v Sinčivasi, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice za leto 1905 in odobrenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse zadružnike

načelstvo.

NB. Ako ob določeni uri ne bode zastopano po § 35 zadostno število vplačanih deležev, se bode uro pozneje sklepalo brez ozira na udeležbo.

Kupujte národní kolek!

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolče v sebi, je torej najlaže probaven, ne provzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom

Ivan Hoff

in s levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev

1/2 » 50

Dobiva se povsod.

Za novo

izdelovanje in prenovljenje oltarjev, prižnic, grobov, tabernakljev, okvirov ter božjih svetih podob se priporoča

podobarska in pozlatarska delavnica

Janez Golež

v Celovcu, Živinski trg št. 9.

Priznana fina dela in nizke cene. Vsake konkurence zmožna, domača tvrdka!

Lovro Husič

Celovec, Stari trg št. 20

(poleg urarja Peter Fessl)

priporoča svoj

brivski salon.

Solidna in reelna postrežba.

Vedno čisto perilo.

Največja zaloga kit, lasnih vlog, mrežic itd. itd.

Najnižje cene.

„Goriško vinarsko društvo,“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Vzorci vin pošilja na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini št. 25.

Hiša

z novim gospodarskim poslopljem in posestvom, ki obsega 21 oralov okroženega sveta, se proda. Cena 2700 goldinarjev. Polovica kupnine lahko ostane na hiši. Več pove Florijan Dertnik, p. d. Hanže v št. Lovrencu pri St. Petru na Vašinjah, pošta Ruda na Koroškem.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je

Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslaven neprekosljivo zoper molenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse še tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in ulčesa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3-60 franko razpošilja le proti predplačilu ali povzetju

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogiški Slatini.

Knjižico s tisočih zahvalnih pisem zastonj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Emila Mehlhofer-ja vdova,

pasarska obrt,

Stolne ulice št. 3 v Celovcu.

se zahvaljuje za doslej izkazano zaupanje in se priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu z izgotovljenimi deli in za napravo vseh v to stroko spadajočih

cerkvenih in bronastih del, napravljenih po najnovjših vzorcih, lepo izdelava-

nih, po najnižjih cenah, n. pr. svečnikov za oltarje in podobe, svetiljk, kadilnic, kelihov, ciborijev, mašnih konvic s skledicami, posod za blagoslovljeno vodo, sveto olje križev za oltarje, zastave itd.

Prenavljajo in popravljajo se vse v to stroko

spadajoče cerkvene stvari, in se jamči za dobro pozlatenje in posrebrejenje v ognju. Pismena naročila se izvršujejo najhitreje in točno.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se vljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitek itd. po najnižjih cenah.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi, in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstva zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenišтво za Spod. Štajarsko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — „Svoji k svojim!“

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za zunanjo in notranjo vporabo. Osebito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmečke, odpravijo nadoho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni izvirajoče od glist. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse bolezni izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: Mestna lekarna, Zagreb. — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Stjepan Barič, župnik; Ilija Mamič, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanič, seljak; Sofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Aksijski kapital K 2.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitniške kavclje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.